

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

*за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру
дієтології Наталії Калиновської*

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 1(47) 2025

Київ – 2025

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of Spiritual and Moral Education

with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv", Nutrition Center of Natalia Kalinovska

"Prospects and innovations of science"

(Series" Pedagogy ", Series" Psychology ", Series" Medicine ")

Issue № 1(47) 2025

Kiev – 2025

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1\(47\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1(47))

**«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»:
журнал. 2025. № 1(47) 2025. С. 2580**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021
№ 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2023
№ 491 журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність 222**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів
наук з державного управління» (Рішення від 16.01.2025, № 7/1-25)**

*Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва",
Центру дієтології Наталії Калиновської.*

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів. Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

**Жукова Ірина
Віталіївна**

кандидат наук з державного управління, доцент, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса, Україна)
2. Бабчук Олена Григорівна — кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Бартенєва Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна — доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадзюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, почесний академік Національної академії педагогічних наук України, завідувач кафедри фізіології з основами біотики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвожджєвич Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Гетманенко Людмила Миколаївна - старша викладачка кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)

11. Головач Наталія Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
12. Гречановська Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
13. Гудзь Наталія Іванівна - доктор фармацевтичних наук, професор, а/юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету, доцент кафедри технологій ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
14. Гуменникова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придніпурської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
15. Дерстуганова Наталя Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
16. Долгова Олена Миколаївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
17. Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
18. Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
19. Інжинецька Леся Анатоліївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
20. Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
21. Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
22. Климус Тереза Миколаївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету "Львівська політехніка", завідувач сіхківського відділення денного догляду Львівського міського центру соціальних послуг "Джерело" (Львів, Україна)
23. Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
24. Коваль Галина Миколаївна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
25. Ковальчук Анна Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
26. Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
27. Корніснюк Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
28. Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
29. Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна» (Хмельницький, Україна)
30. Крайніш Григорій Сергійович - кандидат юридичних наук, доцент, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)
31. Левков Анатолій Анатолійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна)
32. Лігонський Анатолій Олексійович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
33. Лисенко Дмитро Андрійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Вінницького національного медичного університету (Вінниця, Україна)
34. Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
35. Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
36. Мальцев Дмитро Валерійович кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
37. Марушова Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
38. Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
39. Мігенько Богдан Орестович – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
40. Мігенько Людмила Миколаївна – кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
41. Мідельський Сергій Людвигович – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
42. Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
43. Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
44. Мочалов Юрій Олександрович - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
45. Нікульчев Микола Олександрович – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри філософії НУ «ОМА» (Одеса, Одеська область, Україна)
46. Олійник Світлана Валентинівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету
47. Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)
48. Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
49. Попель Оксана Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
50. Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
51. Прокоф'єва Марина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
52. Сирник Ярослав - доцент кафедри антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
53. Трушкіна Наталія Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
54. Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
55. Філіппова Лариса Валеріївна – доктор педагогічних наук, кандидат хімічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри медичної біохімії та молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, (Київ, Україна)
56. Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
57. Чаусова Тетяна Володимирівна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
58. Черська Марія Сергіївна - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
59. Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
60. Шевченко Валерія Геннадіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії #2 Одеського національного медичного університету (Одеса, Україна)
61. Яковичка Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© автори статей, 2025

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2025

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Bahlai O.I. <i>RAISING TOURISM STUDENTS' INTERCULTURAL AWARENESS THROUGH RELIGIOUS (PILGRIMIGE)TRAVELS</i>	26
Bratanych O.H. <i>ENHANCING DISTANCE LEARNING: BLOGGING AND VLOGGING FOR FOREIGN LANGUAGE LEARNING AT UNIVERSITY</i>	35
Depchynska I.A. <i>PECULIARITIES OF THE ORIGIN AND INTERPRETATION OF THE BASIC CONCEPTS OF RESEARCH ON THE DEVELOPMENT OF THE CONTENT OF SCHOOL HUMANITARIAN EDUCATION IN PODKARPATSKA RUS (1919-1939). HUMANITARIAN ETHICS AND ITS PRINCIPLES</i>	47
Dyshleva S.M. <i>METHODS OF TEACHING STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALTIES STANDARDS OF EVERYDAY AMERICAN COMMUNICATIVE BEHAVIOR</i>	58
Glushanytsia N.V., Bilokon H.M., Akilli Erman <i>FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN UKRAINIAN AGRARIAN UNIVERSITIES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S INTEGRATION INTO THE INTERNATIONAL EDUCATIONAL AREA</i>	68
Han Jiaye <i>A METHODOLOGY FOR FORMING A VALUE-BASED WORLDVIEW AMONG STUDENTS OF ART COLLEGES</i>	80
Holenkova A.S. <i>THE ROLE OF ANIMATION SPORTS ACTIVITIES IN THE MODERN SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION</i>	91
Kazachiner O.S., Boychuk Yu.D., Miroshnychenko O.M. <i>PREVENTING BULLYING IN EDUCATIONL ESTSBLISHMENTS</i>	101
Kazachiner O.S., Boychuk Yu.D., Miroshnychenko O.M. <i>CHILDHOOD MALTREATMENT: PREVENTION AND FINDING WAYS OF PSYCHO-EDUCATIONAL SUPPORT</i>	113
Kozubaska S.V., Mukan N.V. <i>INTEGRATED LEARNING AS A PEDAGOGICAL CONDITION FOR FORMING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF IT STUDENTS AT PROFESSIONAL COLLEGES</i>	125

Lukianenko V.V., Lytovchenko I.M., Kaminska I.P., Shastko I.M. <i>FROM TECHNOLOGIES TO INTERACTIONS: AN ANALYSIS OF SELF-EFFICACY IN DIVERSE ASPECTS OF ONLINE LEARNING</i>	135
Myskiv M.A., Mukan N.V. <i>ENRICHMENT OF THE EDUCATIONAL COMPONENTS' CONTENT AS A PEDAGOGICAL CONDITION FOR THE FORMATION OF FUTURE DOCTORS' MANAGERIAL COMPETENCE</i>	148
Raikhel A.M. <i>CHALLENGES AND STRATEGIES FOR IMPLEMENTING A STUDENT-CENTERED APPROACH IN TEACHING ENGLISH AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE</i>	158
Svyrydiuk O.V., Kazak Yu.Yu., Svyrydiuk V.V. <i>FEATURES OF TEACHING A BUSINESS FOREIGN LANGUAGE TO MASTERS OF PHYSICAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE</i>	168
Voronova Ye.M., Herasymchuk T.V., Gubareva O.S. <i>THE PROJECT METHOD TO ENHANCE ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN TECHNICAL UNIVERSITIES</i>	179
Анненкова Н.П. <i>МАТЕРІАЛИ ТА КОНСТРУКЦІЯ СКРИПКИ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНІ ФАКТОРИ АКУСТИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК</i>	191
Багас О.П., Шинкарук В.О., Ткачик І.Р. <i>ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ</i>	200
Бартенєва І.О., Галіцян О.А., Ноздрова О.П. <i>ФОРМИ Й МЕТОДИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ</i>	210
Беседін Б.Б. <i>ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЗАСОБАМИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ</i>	223
Бикова Т.В. <i>НЕОЛОГІЗМИ В EDTECH: ІННОВАЦІЇ, ЩО ФОРМУЮТЬ МАЙБУТНЄ НАВЧАННЯ</i>	237
Білавич Г.В. <i>ПЕДАГОГІКА МУЗЕОЛОГІЇ ЯК ОСВІТНЯ ІННОВАЦІЯ У ВИМІРІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ</i>	249

УДК: 378.147:811.111:614.8

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1\(47\)-534-542](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1(47)-534-542)

Іванишин Наталія Любомирівна старший викладач кафедри іноземних мов та перекладознавства, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, тел.: (067)-84-63-012, <https://orcid.org/0000-0003-3297-9367>

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Анотація. У статті розглядається використання інноваційних технологій у підготовці майбутніх фахівців цивільного захисту в умовах глобалізації та кризових ситуацій. Зокрема, акцентується увага на цифрових інструментах, які здатні адаптувати освітній процес до викликів воєнного часу та пандемії для забезпечення безперервного навчального процесу. В умовах швидких змін і високої невизначеності, інноваційні технології стали необхідними для вдосконалення процесу професійної іншомовної підготовки, забезпечуючи ефективну дистанційну взаємодію між викладачами та здобувачами освіти. Особливу увагу приділено ролі технологій дистанційного навчання, таких як платформи Moodle, Google Classroom, а також використанню хмарних технологій, що дозволяють організувати навчання в онлайн-форматі. Крім того, охарактеризовано мобільні додатки для розвитку іншомовних навичок здобувачів, що є важливими для роботи в умовах надзвичайних ситуацій, війни та забезпечення безпеки життєдіяльності. Вивчення іноземної мови в такому контексті набуває нових аспектів, оскільки здобувачі повинні не лише опанувати професійну термінологію, але й бути готовими до роботи в міжнародному середовищі, зокрема під час міжнародних рятувальних операцій або кризових ситуацій. Застосування технологій штучного інтелекту (ШІ) розглядається як важливий крок у модернізації освітнього процесу. ШІ сприяє персоналізації навчання, автоматизації перевірки завдань та збагаченню словникового запасу, що є важливим для підготовки майбутніх фахівців у галузі цивільного захисту. Системи на базі ШІ, такі як ChatGPT, допомагають здобувачам вивчати іноземні мови, зокрема перевіряти та покращувати граматику, вимову та розуміння тексту, необхідного для професійної діяльності. Створення індивідуальних траєкторій навчання з використанням ШІ дозволяє адаптувати навчання до потреб кожного здобувача та підвищити його ефективність. Інтеграція інноваційних технологій у викладання вищої освіти відкриває нові можливості для підготовки фахівців, здатних працювати в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану. Необхідні знання та навички можуть здобуватись в реальному часі, завдяки доступу до онлайн-курсів і платформ, таких як Coursera та edX,

де викладаються спеціалізовані курси з іноземної мови, кібербезпеки, хімічної безпеки та інших тем, що безпосередньо пов'язані з діяльністю у галузі цивільного захисту. Інноваційні технології, зокрема сучасні цифрові інструменти, такі як штучний інтелект, платформи дистанційного навчання та мобільні додатки є потужним інструментом у формуванні професійних навичок майбутніх фахівців цивільного захисту, що дає можливість ефективно адаптуватися до змінюваних умов та викликів сучасного світу. Використання таких технологій дозволяє не лише покращити процес навчання, а й підвищити готовність фахівців до роботи в умовах війни, надзвичайних ситуаціях та надання допомоги на міжнародному рівні.

Ключові слова: майбутні фахівці, заклади вищої освіти, інноваційні технології, надзвичайні ситуації, безпека життєдіяльності, штучний інтелект, можливості, інновації у викладанні.

Ivanyshyn Nataliia Liubomyrivna Senior Lecturer, Department of Foreign Languages and Translation, Lviv State University of Life Safety, tel.: (067)-84-63-012, <https://orcid.org/0000-0003-3297-9367>

INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF CIVIL PROTECTION PROFESSIONALS

Abstract. The article explores the use of innovative technologies in the training of future civil protection specialists in the context of globalization and crisis situations. The focus is on the necessity of adapting educational programs to the challenges of wartime and pandemics, which have posed new tasks for higher education institutions to ensure the continuity of the educational process. In the face of rapid changes and high uncertainty, innovative technologies have become essential for improving the professional training of students, ensuring effective remote interaction between educators and learners. Particular attention is paid to the role of distance learning technologies, such as platforms Moodle, Google Classroom, and the use of cloud technologies, which enable the organization of online education. Moreover, mobile applications are actively used to develop students' language skills, which are important for working in emergency situations and ensuring life safety. Learning a foreign language in this context takes on new aspects, as students must not only master professional terminology but also be prepared to work in an international environment, especially during international rescue operations or crisis situations. The application of artificial intelligence (AI) technologies is considered an important step in modernizing the educational process. AI contributes to the personalization of learning, automation of task checking, and vocabulary enrichment, which is crucial for the training of future civil protection specialists. AI-based systems, such as ChatGPT, can help students learn foreign

languages, particularly by practicing and improving grammar, pronunciation, and comprehension of texts needed for professional activities. Creating individual learning paths using AI allows for adapting education to each student's needs and enhancing its effectiveness. The integration of innovative technologies into higher education teaching opens up new opportunities for training specialists capable of working in emergency situations and ensuring life safety. Students can acquire the necessary knowledge and skills in real time, thanks to access to online courses and platforms such as Coursera and edX, which offer specialized courses in foreign languages, cybersecurity, chemical safety, and other topics directly related to civil protection activities. Thus, innovative technologies, including artificial intelligence, distance learning platforms, and mobile applications, are powerful tools in the formation of professional competencies for future civil protection specialists, allowing them to effectively adapt to changing conditions and challenges of the modern world. The use of these technologies not only improves the learning process but also enhances the readiness of specialists to work in emergency situations, ensure life safety, and provide assistance in crisis situations at an international level.

Keywords: future professionals, higher education institutions, innovative technologies, emergencies, life safety, artificial intelligence, opportunities, innovations in teaching.

Постановка проблеми. Інноваційні технології сприяють підвищенню якості професійної іншомовної підготовки, забезпечуючи інтерактивність, доступність і ефективність освітнього процесу. Їх запровадження дає змогу оптимізувати навчальні програми, забезпечуючи відповідність вимогам сучасного європейського освітнього простору та сприяє вдосконаленню іншомовних і професійних навичок, необхідних для ефективного виконання завдань у сфері цивільного захисту в умовах глобальних викликів, таких як війна, пандемія, масштабні пожежі, міжнародна співпраця та ін. Сучасні цифрові інструменти такі як онлайн-платформи, симулятори та штучний інтелект є елементом інноваційних технологій, що сприяють покращенню практичної іншомовної підготовки фахівців цивільного захисту, тому зупинимось у нашому дослідженні на них детальніше.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упровадження інновацій в освіті за кордоном перебуває у фокусі наукової уваги українських та зарубіжних учених. Вагомий внесок у розробку досліджуваної проблематики зробили А. Балендр, Н. Бхіндер, О. Шевчук. Їхні дослідження розглядають впровадження інноваційних технологій у систему професійної підготовки фахівців з охорони кордону та систему дистанційного навчання в різних країнах світу. Зокрема, обґрунтовується ефективність використання онлайн-платформ JADL, ILIAS, LEEd CEPOL, Virtual Aula та ін [1, с. 188]. М. Коваль досліджує питання формування цифрового освітнього середовища в екстремальних умовах, таких як війна чи пандемія у закладах вищої освіти із

специфічними умовами навчання та адаптацію освітніх програм до викликів сьогодення [2, с. 230]. К. Ступак, Н. Шумейко досліджують питання іншомовної підготовки в передових країнах Європи на сучасному етапі, у тому числі – вдосконалення освітніх процесів за допомогою інноваційних технологій.

Педагогічні технології, за словами Н. Бхіндер [3, с. 254] в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців поділяються на традиційні та інноваційні. До інноваційних технологій відносимо електронні освітні ресурси, такі як цифрові додатки, освітні платформи, технології доповненої та віртуальної реальності, штучного інтелекту, тощо.

Електронні освітні ресурси володіють низкою інноваційних якостей, серед яких комплексна підтримка всіх складових освітнього процесу, що охоплює отримання інформації, практичні заняття та контроль знань. Вони також характеризуються інтерактивністю, яка сприяє розширенню можливостей для самостійного навчання через використання активних форм освітньої діяльності. Окрім цього, електронні ресурси забезпечують можливість дистанційного асинхронного навчання, що дозволяє реалізовувати освітній процес поза межами аудиторій, відкриваючи доступ для віддалених користувачів [4, с. 144].

Мета статті – окреслити можливості і подальші перспективи використання інноваційних цифрових педагогічних технологій у процесі професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців цивільного захисту для вдосконалення їхніх професійних навичок у відповідності до європейських стандартів освіти.

Виклад основного матеріалу. З початком пандемії COVID, а згодом – повномасштабного вторгнення рф, постала проблема адаптації освітніх програм до викликів воєнного часу в закладах вищої освіти. Вітчизняні дослідження наводять кілька успішних прикладів. Зокрема, окремі заклади вищої освіти впровадили платформи дистанційного навчання, які відповідають специфічним потребам їх здобувачів, використовують віртуальні симуляції для заміни очних практичних занять і налагодили міжнародну співпрацю для надання альтернативних можливостей для навчання. Такі ініціативи дозволили закладам вищої освіти продовжувати надавати освітні послуги, незважаючи на труднощі, спричинені війною, і надати здобувачам можливість рухатися вперед у навчанні та здобувати навички, необхідні для майбутньої кар'єри. Однак цей процес супроводжувався певними викликами, зокрема проблемами з доступом до цифрових ресурсів, труднощами в управлінні міжнародною співпрацею та психологічним впливом умов воєнного часу на здобувачів, викладачів та співробітників [5].

Наведемо приклади освітніх технологій які та широко застосовуються в усьому світі для іншомовної підготовки. Moodle – система управління навчанням, наприклад, «Віртуальний університет» Google Classroom та ін. Ці

платформи забезпечують комунікацію викладача та здобувача, навчання, тестування, доступ до матеріалів та створення навчальних дисциплін у дистанційному режимі. Додатково використовують хмарні технології, наприклад, Google Workspace (Docs, Slides, Drive) для зберігання, обміну даними та спільної Moodle роботи над проєктами, а також Microsoft Teams – для проведення практичних онлайн занять та зустрічей. Інтерактивні дошки (SMART Board, Promethean Board) дозволяють проводити заняття з використанням мультимедійного контенту.

На основі цієї системи працюють масові відкриті онлайн-курси (MOOCs), наприклад, Coursera, edX, Udemy, де можна покращити свої знання з іноземної мови на матеріалах від провідних університетів світу. На платформі Coursera більшість спеціалізованих курсів викладені англійською мовою, наприклад, «Основи кібербезпеки» (Introduction to Cybersecurity Fundamentals) [<https://www.coursera.org/learn/introduction-to-cybersecurity-fundamentals>], «Хімічні загрози та технологічна безпека» (Chemical Hazards and Process Safety) [<https://www.coursera.org/specializations/chemical-hazards-and-process-safety>], «Перша допомога в польових умовах» (Wilderness First Aid) [<https://www.coursera.org/specializations/wilderness-first-aid>], «Готовність до надзвичайних ситуацій» (Disaster Preparedness) [<https://www.coursera.org/learn/disaster-preparedness?>]. Це допомагає опановувати професію та вивчати професійну іноземну мову одночасно. Вищезгадані дисципліни частково співвідносяться із дисциплінами циклу профільної підготовки ОПП «Цивільний захист» першого (бакалаврського рівня), наприклад, «Медична підготовка», «Природні та техногенні загрози», «Радіаційний, хімічний та біологічний захист», «Інформаційні системи і технології в сфері цивільного захисту». Для покращення іншомовних навичок платформа пропонує курси «Академічне письмо» (Academic writing), «Американська фонетика» Tricky (American English pronunciation), «Бізнес англійська» (Business English) різних рівнів, «STEM англійська» (English for STEM) та ін.

У сучасних підручниках дедалі частіше з'являються цифрові додатки, які доповнюються різними видами контенту, такими як 3D-моделі, аудіо- та відеоматеріали, ілюстрації, презентації, дидактичні ігри, а також тестування. (Padlet, Prezi, Animoto, ThingLink, Wordart, Kahoot та інші). Мобільні додатки допомагають вивчати різні аспекти мови: Duolingo – граматику, лексику, Quizlet, Kahoot – слова, терміни, а також проводити інтерактивні вікторини. Їх можна налаштувати на лексику, що стосується цивільного захисту та рятувальних операцій, включаючи технічні терміни, фрази на випадок надзвичайних ситуацій та протоколи. За допомогою додатку Quizlet можна створювати картки для вивчення термінології, пов'язаної з порятунком (наприклад, «вогнегасник», «план евакуації»).

Технології доповненої та віртуальної реальності (AR/VR) використовуються для симуляцій, наприклад, у підготовці прикордонників [6, с. 57].

Моделювання сценаріїв надзвичайних ситуацій, де фахівці-рятувальники спілкуються іноземною мовою, надають інструкції або читають іншомовні вказівники. Додатково може використовуватися гейміфікація – інтеграція ігрових елементів у навчання, наприклад, система нагород або освітні ігри.

Найважливіші педагогічні умови для використання AR на заняттях це доступність іммерсивних цифрових освітніх ресурсів та мобільних пристроїв для доповненої реальності (ноутбуки, планшети, смартфони, окуляри доповненої реальності тощо), включення тем, пов'язаних з доповненою реальністю, до навчальних програм для фахівців, використання методологій дослідження та інтерактивних технологій у навчальних класах, наявність практичного досвіду використання технологій доповненої реальності у навчанні [7].

Однією з найсучасніших тенденцій у цифровій освіті є застосування штучного інтелекту (ШІ), що дозволяє персоналізувати навчання, автоматизувати перевірку завдань, обробляти тексти, створювати індивідуальні траєкторії навчання, генерувати зображення та покращувати переклади текстів [8]. Технології штучного інтелекту (ШІ), такі як ChatGPT, можуть допомогти майбутнім фахівцям цивільного захисту вивчати іноземну мову, пропонуючи практичну підтримку, адаптовану до їхнього професійного контексту. ChatGPT допомагає збагатити словниковий запас, пояснюючи терміни та надає реальні приклади їх використання. Практика на основі сценаріїв дозволяє експертам брати участь у змодельованих розмовах та рольових іграх для координації планів евакуації, оголошень про громадську безпеку або інструктажу команд під час надзвичайних ситуацій. ChatGPT також допомагає покращити граматику, вимову та розуміння тексту, що впливає на загальний рівень володіння мовою. Крім того, ChatGPT може створювати власні тести та надавати загальну інформацію для ефективної міжнародної співпраці. Завдяки здатності моделювати реальні сценарії та надавати миттєвий зворотній зв'язок, ChatGPT допомагає покращити фахівцям з цивільного захисту навички з іноземної мови, необхідні для стратегічного планування, комунікації з людьми та співпраці в багатомовному середовищі, підвищуючи їхню здатність ефективно управляти надзвичайними ситуаціями.

Інтеграція ШІ у викладання іноземних мов робить процес навчання більш інтерактивним і результативним. Використання обробки природної мови (Natural Language Processing, NLP) допомагає автоматизувати граматичні перевірки, переклади та створення мовних вправ, що допомагає краще розуміти тонкощі мовлення та культурні аспекти. Завдяки цьому додатки (Babbel, Duolingo) забезпечують адаптивне навчання з функцією розпізнавання мовлення для оцінки вимови. Twee AI є корисним інструментом для здобувачів, оскільки дає змогу генерувати запитання до відео, створювати діалоги та вправи, що розвиває критичне мислення та поповнює словниковий запас.

Попри всі переваги, ШІ має також недоліки. Наприклад, важливо брати до уваги етичні питання та обмеження у розумінні контексту. ШІ не здатний повністю замінити креативне мислення людини, а прозорість використання інформації є важливою для довіри в освітньому середовищі [9, с. 353].

Висновки. Адаптація освітніх програм до викликів воєнного часу, глобалізації та цифровізації є важливим кроком для забезпечення безперервності навчального процесу та підвищення якості професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців цивільного захисту. Використання інноваційних технологій, таких як системи управління навчанням (Moodle, Google Classroom), хмарні сервіси (Google Workspace, Microsoft Teams), мобільні додатки (Duolingo, Quizlet), масові відкриті онлайн-курси (Coursera, edX) та технології штучного інтелекту (ChatGPT), дозволяє створювати освітні середовища, які відповідають сучасним вимогам. Окрім цього, інтеграція технологій доповненої та віртуальної реальності відкриває нові можливості для моделювання сценаріїв надзвичайних ситуацій, а гейміфікація додає мотиваційного аспекту до навчального процесу. Разом ці інструменти сприяють розвитку професійних навичок, необхідних для ефективної роботи в екстремальних умовах.

До перспектив подальших досліджень можна віднести: поглиблене вивчення ефективності використання інноваційних технологій для підготовки фахівців цивільного захисту, дослідження ролі штучного інтелекту в іншомовній підготовці, розробку навчальних програм з інтеграцією цифрових інструментів, покращення доступу до онлайн-ресурсів у кризових умовах.

Література:

1. Islamova O. O. Application of Distance Learning Technologies in the Professional Training of Border Protection Specialists: Theoretical Basics and Generalization of Experience. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. 2024. Т. 36, Вип. 1. С. 186–201.
2. Коваль М. С., Пазен О. Ю. Адаптація освітніх програм до викликів воєнного часу в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 10(44). С. 230–242. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10\(44\)-230-242](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10(44)-230-242).
3. Бхіндер Н. В. Професійна підготовка прикордонників у вищих військових закладах Республіки Індія: теорія і практика / Н. В. Бхіндер. – Вінниця: ТОВ "ТРОВИ", 2020. – 488 с.
4. Кобюк Ю. М. Професійна підготовка майбутніх вчителів початкових класів в університетах Австралії: дис. ... канд. пед. наук: 011 «Освітні, педагогічні науки» / Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна. – Київ, 2021. – 269 с.
5. Nenko Y., Orendarchuk O., Rudenko L., Lytvyn A. Anti-crisis management in Higher Education institutions of Ukraine during the Covid-19 pandemic [Електронний ресурс] / Y. Nenko, O. Orendarchuk, L. Rudenko, A. Lytvyn // Revista brasileira de educação do campo. — 2021. — Т. 6. — URL: <https://sistemas.uft.edu.br/periodicos/index.php/campo/article/view/12838> (дата звернення: 03.12.2024).

6. Balendr, A. V., Komarnytska, O. I., Bloschynskyi, I. H., Didenko, O. V. (2018). Information and communication technologies in foreign languages training of the border guards in the European Union Countries. *Information technologies and learning tools*, 67(5), 56-71.

7. Mintii M. M., Sharmanova N. M., Mankuta A. O., Palchevska O. S., Semerikov S. O. Selection of pedagogical conditions for training STEM teachers to use augmented reality technologies in their work [Електронний ресурс] / М. М. Mintii, N. М. Sharmanova, A. O. Mankuta, O. S. Palchevska, S. O. Semerikov // *Journal of Physics: Conference Series*. — 2023. — Т. 2611, № 1. — URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/2611/1/012022> (дата звернення: 20.12.2024).

8. Малихін О. В., Ліпчевська І. Л. Штучний інтелект як засіб цифровізації освіти / О. В. Малихін, І. Л. Ліпчевська // Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми сучасного підручника», 2023. — URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739976/1/PSP_tezy_2023-1-235-238.pdf (дата звернення: 02.12.2024).

9. Чернюк А. Штучний інтелект у фаховій підготовці студентів філологічних спеціальностей / А. Чернюк // Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — 2024: інтеграційні процеси в освіті у науковому дискурсі: збірник матеріалів VIII Міжнародної наукової конференції (Київ, 30 травня 2024 р.) / Інститут педагогіки НАПН України [за заг. ред. О.І. Локшиної]. — Київ-Дрогобич: ТзОВ "Трек-ЛТД", 2024. — С. 356–358.

10. Зварич І. Штучний інтелект і вивчення іноземної мови. Молодь і ринок. № 2 2024. (222), с. 12-16.

References:

1. Islamova, O.O. (2024). Application of Distance Learning Technologies in the Professional Training of Border Protection Specialists: Theoretical Basics and Generalization of Experience. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Serii: Pedagogichni nauky – Collection of Scientific Papers of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences*, 36 (1), 186–201. [in English]

2. Koval, M.S., & Pazen, O.Yu. (2024). Adaptatsiia osvitynih prohram do vyklykiv voiennoho chasu v zakladakh vyshchoi osvity zi spetsyfichnymy umovamy navchannia [Adaptation of educational programs to the challenges of wartime in higher education institutions with specific training conditions]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky – Perspectives and Innovations of Science*, 10 (44), 230–242. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10\(44\)-230-242](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-10(44)-230-242) [in Ukrainian]

3. Bhinder, N.V. (2020). Profesiina pidhotovka prykordonnykiv u vyshchych viiskovykh zakladakh Respubliky Indii: teoriia i praktyka [Professional training of border guards in higher military institutions of the Republic of India: Theory and Practice]. *Vinnytsia: TOV "TROVI"*. [in Ukrainian]

4. Kobiuk, Yu.M. (2021). Profesiina pidhotovka maibutnikh vchyteliv pochatkovykh klasiv v universytetakh Avstralii: dys. ... kand. ped. nauk: 011 "Osvitni, pedagogichni nauky" [Professional training of future primary school teachers in Australian universities: *Candidate's thesis*]. National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Institute of Pedagogical Education and Adult Education named after I. Ziaziun, Kyiv. [in Ukrainian]

5. Nenko, Y., Orendarchuk, O., Rudenko, L., & Lytvyn, A. (2021). Anti-crisis management in Higher Education institutions of Ukraine during the Covid-19 pandemic. *Revista brasileira de educaçao do campo – Brazilian Journal of Rural Education*, 6. Retrieved from <https://sistemas.uft.edu.br/periodicos/index.php/campo/article/view/12838> [in English]

6. Balendr, A.V., Komarnytska, O.I., Bloschynskyi, I.H., & Didenko, O.V. (2018). Information and communication technologies in foreign languages training of the border guards in the European Union Countries. *Information technologies and learning tools*, 67 (5), 56–71. [in English]

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 1(47) 2025

7. Mintii, M.M., Sharmanova, N.M., Mankuta, A.O., Palchevska, O.S., & Semerikov, S.O. (2023). Selection of pedagogical conditions for training STEM teachers to use augmented reality technologies in their work. *Journal of Physics: Conference Series*, 2611 (1). Retrieved from <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1742-6596/2611/1/012022> [in English]

8. Malykhin, O.V., & Lipchevska, I.L. (2023). Shtuchnyi intelekt yak zasib tsyfrovizatsii osvity [Artificial intelligence as a means of digitalizing education]. Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Problemy suchasnoho pidruchnyka» – *International Scientific and Practical Conference "Problems of the Modern Textbook"*. Retrieved from https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739976/1/PSP_tezy_2023-1-235-238.pdf [in Ukrainian]

9. Cherniuk, A. (2024). Shtuchnyi intelekt u fakhovii pidhotovtsi studentiv filolohichnykh spetsialnostei [Artificial intelligence in the professional training of students of philological specialties]. Pedahohichna komparatyvistyka i mizhnarodna osvita — 2024: integratsiini protsesy v osviti u naukovomu dyskursi: *Zbirnyk materialiv VIII Mizhnarodnoi naukovoï konferentsii (Kyiv, 30 travnia 2024 r.) – Pedagogical Comparative Studies and International Education — 2024: Integration Processes in Education in Scientific Discourse: Proceedings of the VIII International Scientific Conference (Kyiv, May 30, 2024)*. Kyiv-Drohobych: TzOV "Trek-LTD", 356–358. [in Ukrainian]

10. Zvarych, I. (2024). Shtuchnyi intelekt i vyvchennia inozemnoi movy [Artificial intelligence and foreign language learning]. *Molod i rynek – Youth and Market*, 2 (222), 12–16. [in Ukrainian]